

Ankestyrelsens brev til Vejen Kommune

Tilsynsudtalelse om Vejen Kommunes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister

Ankestyrelsens tilsyn med kommuner og regioner vender hermed tilbage i sagen om Vejen Kommunes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister.

Vejen Kommune har den 4. november 2024 sendt en udtalelse til Ankestyrelsen i sagen.

Resumé

Ankestyrelsen vurderer, at Vejen Kommune handler i strid med § 3, stk. 2, i retssikkerhedsloven ved ikke at have offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder. Der mangler fx offentliggjorte sagsbehandlingsfrister for bistand til særlige aktiviteter og tilskud til voksenlærling efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, støtte til revalidender efter lov om en aktiv socialpolitik, VISO-forløb og husvilde efter lov om social service og anmodning fra et barn om at blive anbragt efter barnets lov.

Kommunens forpligtelse til at offentliggøre frister for behandling af ansøgninger gælder inden for de lovområder, som er nævnt i § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen. Det fremgår også af vores generelle udtalelse af 15. december 2023 om kommunernes forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Det er ikke et krav efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunen offentliggør en frist for behandling af en ansøgning for hver enkelt lovbestemmelse. Der er dermed ikke noget til hinder for, at kommunen vælger at offentliggøre frister for sagsbehandlingen, som dækker flere

5. maj 2025

J.nr. 24-89799

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid - reception:
man-tors kl. 9.00-15.00
fre kl. 9.00-13.00

Åbningstid - telefon:
man-tirs kl. 9.00-15.00
ons lukket
tors-fre kl. 9.00-15.00

lovbestemmelser eller sagsområder. Det fremgår også af vores generelle udtalelse af 15. december 2023.

Vi beder byrådet i Vejen Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

Sagens oplysninger

Ankestyrelsen udsendte den 15. december 2023 en generel udtalelse om kommunernes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Det fremgik af udtalelsen, at vi i 2. halvår af 2024 ville foretage en stikprøvekontrol af udvalgte kommuners hjemmesider.

Vejen Kommune er en del af stikprøvekontrollen, og vi bad derfor den 7. oktober 2024 Vejen Kommune om en udtalelse.

Vejen Kommune sendte den 4. november 2024 en udtalelse til Ankestyrelsen

Følgende fremgår af udtalelsen:

”Vejen Kommunes sagsbehandlingsfrister er offentliggjort på kommunens hjemmeside, hvor fristerne er opdelt under kommunens afdelinger Svarfrister (vejen.dk). Ønsket er at give borgerne et hurtigt overblik over kommunens sagsbehandlingstider, og ansvarlig afdeling i forhold hertil.

I Vejen Kommune er opgaven med at offentliggøre og vedligeholde sagsbehandlingsfrister på hjemmesiden forankret i de enkelte afdelinger. Det betyder også, at afdelingerne hver især sørger for, at de offentliggjorte frister lever op til vores kommunale forpligtelse efter retssikkerhedsloven inden for den sagsportefølje, som ligger i afdelingen. Sikring heraf sker løbende, men afdelingerne har forskellig arbejdsgang også ifht. opfølgning og vedligeholdelse af sagsbehandlingsfrister.

Vejen Kommunes afdelinger vil kvalitetssikre, at kommunens sagsfrister er i overensstemmelse med reglerne i retssikkerhedsloven, retssikkerhedsbekendtgørelsen samt Ankestyrelsens generelle udtalelse af 15. december 2023.

Vejen Kommune har i den forbindelse noteret sig opmærksomhedspunkterne fra Ankestyrelsens generelle udtalelse 15. december 2023 og konkrete eksempler i skrivelsen af 7. oktober 2024.

Vejen Kommune er opmærksom på, at der skal fastsættes og offentliggøres sagsbehandlingsfrister på alle områder omfattet af retssikkerhedslovens § 3. stk. 2 og retsbekendtgørelsen § 1, stk. 1, og at frist tælles fra ansøgningstidspunkt. Hvis en frist ikke kan overholdes i en konkret sag, er Vejen Kommune ligeledes opmærksom på, at ansøgerne skal have besked på, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse.

I Vejen Kommune har ikke det såkaldte særlige klubtilbud, hvorfor sagsfrister ikke fremgår.

På baggrund af henvendelsen fra Ankestyrelsen den 7. oktober 2024 har de berørte afdelinger i Vejen Kommune gennemgået alle sagsbehandlingsfrister. Med beklagelse er fundet områder, hvor der manglede offentliggørelse af sagsfrister på kommunens hjemmeside. Disse områder er nu opdateret eller ved at blive opdateret:

- *Ældre- og Rehabilitering* har erfaret, at der på kommunens hjemmeside ikke var offentliggjort frister i forhold ældre- og plejeboliger. Hjemmesiden er opdateret. Vejen Kommune har ingen friplejeboliger. Ved ansøgning om visitering til friplejebolig i en anden kommune gælder samme frist som ved plejeboliger. Det vil blive opdateret på hjemmesiden.
 - *Børn PPU & Sundhedspleje* bemærker særskilt, at de er opmærksomme på, at sagsfrister regnes fra modtagelse af ansøgningen, og ikke fra at sagen er fuldt oplyst. Afdelingen er ansvarlig for sagsbehandlingsfrister under dagtilbudsloven samt Barnets lov ift. det særlige dagtilbud. De har flere steder p.t. tilføjet en tekst til sagsfristen. Teksten skal ses som vejledning og dermed **ikke** som noget, afdelingen sidestiller med, at sagsfristen aktiveres. Det gør den, når ansøgningen kommer, hvilket vil blive præciseret på hjemmesiden. Erfaringen fra det seneste år er, at vi efterlever tidsfristerne – med afsæt i ansøgningstidspunktet.
- Afdelingen Børn, PPU & Sundhedspleje* har erfaret, at:

- Lovgrundlaget for det særlige dagtilbud ikke er opdateret. Det fremgår således fortsat, at lovgivningen er § 32 i Serviceloven og ikke § 83 i Barnets lov. Indholdet i paragraffen samt tidsfristen er den samme.
- Lovgrundlaget for vedligeholdelsestræning er ikke opdateret. Denne har tidligere været under Serviceloven § 86, stk. 2, men er nu kommet under Barnets lov § 90, stk. 1, nr. 3. Indholdet i paragraffen samt tidsfristen er den samme.
- Tidsfristen for ansøgning om dagtilbudsplads bør gøres mere tidssvarende.
- Det bør på hjemmesiden tydeliggøres, at de to vejledninger under deltidsplads og socialpæd. friplads netop er vejledninger og ikke noget, der påvirker sagsbehandlingsfristen.

De fire vil blive behandlet politisk i januar 2025, hvorefter hjemmesiden opdateres. Afdeling for Børn, PPU og Sundhedspleje gennemgår en gang årligt deres tidsfrister mhp. at afdække behov for supplerende eller justerede tidsfrister.

- *Familie, Handicap & Socialpsykiatri* er blevet opmærksom på, at fristerne ikke er blevet ændret på hjemmesiden efter deres opdaterede kvalitetstandarder. Afdelingen sørger for, at alle frister er opdateret på hjemmesiden primo november 2024.
- *Arbejdsmarkedsafdelingen* har opdaget at ikke alle frister fremgår tydeligt på alle områder.
Afdelingen har iværksat en proces for at rette op på dette, hvor ledere og fagkonsulenter er inddraget. De forventer at kunne opdatere hjemmesiden primo november 2024.
Arbejdsmarkedsafdelingen planlægger opfølgning 2 gange om året, da de ved, der løbende kommer flere lovændringer.
- *Sekretariat og Borgerservice* har opdateret hjemmesiden med sagsfrister ifht. seniorjob. Generelt har Borgerservice specificeret flere sagsfrister, herunder nogle der burde fremgå af vores hjemmeside fx bistands- og plejetillæg. Ligeledes er tilføjet lov-/paragraf-henvisning. Det er blevet ajourført på vores hjemmeside.
- *Sundhed & Sammenhæng* er blevet opmærksom på, at Lov om

tilbageholdelse af stofmisbrugere er omfattet. Afdelingen arbejder på at afklare og opdatere hjemmesiden inden 1. december 2024.

På baggrund af Ankestyrelsens henvendelse er vi blevet opmærksomme på, at der var og er mangler ifht. efterlevelse af Retssikkerhedslovens §3, stk. 2.

Som beskrevet ovenfor arbejder afdelingerne på at udbedre manglerne ved at opdatere og tilføje manglende sagsbehandlingsfrister på hjemmesiden.

Når de er på plads, er det vores opfattelse, at Vejen Kommunes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister er i overensstemmelse med reglerne.”

Ankestyrelsen har desuden foretaget en gennemgang af tilgængelige oplysninger om sagsbehandlingsfrister på det sociale område i Vejen Kommune på baggrund af kommunens udtalelse.

Reglerne

Reglen om kommunernes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister fremgår af § 3, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Retssikkerhedslovens § 3 lyder:

”§ 3. Kommunalbestyrelsen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal på de enkelte sagsområder fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Fristerne skal offentliggøres. Hvis fristen ikke kan overholdes i en konkret sag, skal ansøgeren skriftligt have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse.”

Det fremgår af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 306 af 22. marts 2024, hvilke retsområder, retssikkerhedsloven gælder for. Bestemmelsen lyder:

”§ 1. Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område gælder, når kommunalbestyrelsen eller Ankestyrelsen, jf. dog § 2, behandler og afgør sager efter:

1) Lov om social pension.

- 2) Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.
- 3) Lov om individuel boligstøtte.
- 4) Lov om sygedagpenge.
- 5) Lov om aktiv socialpolitik.
- 6) Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.
- 7) Lov om social service, jf. dog § 7.
- 8) Barnets lov.
- 9) Lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling.
- 10) Dagtilbudsloven.
- 11) Lov om seniorjob.
- 12) Lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v.
- 13) Kapitel 2 i lov om friplejeboliger.
- 14) Lov om forsøg med et socialt frikort.
- 15) Lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.
- 16) Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet.
- 17) Lov om Udbetaling Danmark.
- 18) Lov om Seniorpensionsenheden.
- 19) §§ 30 b og 30 c i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine."

Med lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service blev retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, præciseret. Af lovforslaget fremgår følgende om retssikkerhedslovens § 3, stk. 2:

"Til nr. 3

Det foreslås at præcisere lovens § 3, stk. 2, 1. og 2. pkt., i overensstemmelse med forarbejderne til den gældende § 3, stk. 2, så det fremgår udtrykkeligt af bestemmelsen, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på det pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen. Den foreslåede bestemmelse præciserer således indholdet i kommunalbestyrelsens eksisterende forpligtelse til at fastsætte et serviceniveau for sagsbehandlingstiden på de enkelte sagsbehandlingsområder. Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.4.

En kommunalbestyrelse skal efter bestemmelsen fastsætte frister for alle relevante sociale sagsområder, ikke kun for nogle af

sagsområderne. Det gælder dog ikke, hvis der i lovgivningen er fastsat en særskilt frist på det pågældende område. En kommunalbestyrelse kan fastsætte en eller flere frister for det enkelte sagsområde og er ikke forpligtet til kun at fastsætte én frist for det enkelte sagsområde. Fristernes skal knyttes til et enkelt sagsområde. Der kan ikke under et fastsætte én frist for samtlige sociale sagsområder. Der er imidlertid intet til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder. Det overlades til de enkelte kommunalbestyrelser at inddele afgørelsessager på det sociale område i hensigtsmæssige sagsbehandlingsområder.”

Vi henviser endvidere til punkt 39 i vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 9330 af 21. marts 2019, hvor følgende fremgår:

”39. Det fremgår af § 3, stk. 2, at fristen regnes fra det tidspunkt, hvor myndigheden har modtaget en ansøgning, og omfatter tiden, indtil afgørelsen er truffet.”

Praksis

Vi henviser til Ankestyrelsens generelle udtalelse af 15. december 2023 om kommunernes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister på det sociale område.

Følgende fremgår bl.a. af udtalelsen:

”3.2 Fristen gælder fra ansøgningstidspunkt til afgørelse

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Det fremgår af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på de pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen.

[...]

3.3 Frister for de enkelte sagsområder

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder på det sociale område skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Vi bemærker, at der i de lovgivninger, der er oplystede i § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen i forhold til nogle bestemmelser er fastsat lovbestemte frister. Desuden er der i bestemmelsen i retssikkerhedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, også oplystet lovgivninger, hvor kompetencen til at behandle en ansøgning efter den pågældende lov ligger hos en anden myndighed. Dette er fx tilfældet med lov om Udbetaling Danmark og lov om Seniorpensionsenheden.

Det betyder, at kommunalbestyrelsens forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, ikke omfatter særligt lovbestemte frister, eller områder, hvor en anden myndighed har afgørelseskompetencen i forhold til borgerens konkrete ansøgning.

Det fremgår også af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen efter bestemmelsen skal fastsætte frister for alle relevante sociale sagsområder, ikke kun for nogle af sagsområderne. Det gælder dog ikke, hvis der i lovgivningen er fastsat en særskilt frist på det pågældende område. En kommunalbestyrelse kan fastsætte en eller flere frister for det enkelte sagsområde og er ikke forpligtet til kun at fastsætte én frist for det enkelte sagsområde.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det også, at fristerne skal knyttes til et enkelt sagsområde. Der kan ikke fastsættes én frist for samtlige sociale sagsområder under ét, fx en sagsbehandlingsfrist, som gælder for alle ansøgninger efter serviceloven eller beskæftigelsesindsatsloven. Der er imidlertid intet til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder.”

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at Vejen Kommune handler i strid med § 3, stk. 2, i retssikkerhedsloven ved ikke at have offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder.

Det fremgår af § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen, hvilke retsområder, retssikkerhedsloven – og dermed også bestemmelsen i § 3, stk. 2, om offentliggjorte sagsbehandlingstider – gælder for.

Det fremgår af vores generelle udtalelse af 15. december 2023, at forpligtelsen for offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister gælder i ansøgningssager, det vil sige i sager, hvor kommunen modtager og behandler en ansøgning inden for de retsområder, der er nævnt i retssikkerhedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1.

Vi lægger vægt på, at vi i vores gennemgang af kommunens hjemmeside – efter vi har modtaget kommunens udtalelse – kan se, at kommunen ikke har offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder, herunder fx sagsbehandlingsfrister for bistand til særlige aktiviteter og tilskud til voksenlærling efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, støtte til revalidender efter lov om en aktiv socialpolitik, VISO-forløb og husvilde efter lov om social service og anmodning fra et barn om at blive anbragt efter barnets lov.

Vi skal i den forbindelse også henvise til afsnit 3.3 i den generelle udtalelse af 15. december 2023, hvoraf det blandt andet fremgår, at kommunen kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder, således at kommunen kan fastsætte én sagsbehandlingsfrist for et sagsområde, hvor flere relevante lovbestemmelser har sammenhæng med hinanden. Det skal dog fortsat være muligt for borgeren at finde oplysninger om, hvilken sagsbehandlingsfrist, der er gældende for borgerens konkrete ansøgningssag.

Vi beder om byrådets bemærkninger til vores udtalelse

Ankestyrelsen beder byrådet i Vejen Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

Vi offentliggør denne udtalelse på www.ast.dk i anonymiseret form.

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i § 48, stk. 1, i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser. Det står i § 50 i kommunestyrelsesloven.

Venlig hilsen

Linda Søndergaard Christensen

Kopi er sendt til:

[A]

[B]

Vi har anvendt:

Lov om kommunernes styrelse (kommunestyrelsesloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 69 af 23. januar 2024

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 261 af 13. marts 2024, som ændret ved lov nr. 329 af 9. april 2024, lov nr. 661 af 11. juni 2024, lov nr. 680 af 11. juni 2024